Штампарија плаћена у готову

НОВИ САД
субота
18 новембра 1939
Година V
Бр. 270(1.349)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази сваког дневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација: Краља Александра 7. — Телефони: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

ПРЕМА ВЕСТИМА ИЗ ХАГА

немачка команда неће предузети офанзиву у току ове зиме

Даља саветовања г. Хитлера са партиским и војним функционерима

Лондон, 17 новембра. (А. А.) — Дописник „Дејли Телеграфа" из Хага вели да, према вестима из приватног извора које стижу из Немачке, врховна команда Рајха не жели да води офанзиву ове зиме. Немачки генералштаб, вели дописник листа, желео би сачувати немачку војну силу, како би се Немачка на мировној конференцији могла појавити као велика војна сила, ак оби, чак, и била присиљена да због привредних разлога затражи мир.

Лондон, 17 новембра. — Овдашња радио станица саопштава да се из извештаја дописника неутралних листова из Берлина који су стигли до данас у подне у Копенхаген, Брисл и Хаг може разабрати да је г. Хитлер јуче цео дан одржавао конференције са високим војним личностима као и са угледним функционерима национал - социјалистичке странке. Циљ тих саветовања је био да ли да се одмах предузме оштра офанзива на Западном фронту или не. Сагласност, наводно, није могла да буде постигнута јер су учесници конференције манифестовали велико разилажење у том питању. Они који су против предузимања офанзиве боје се, тврди се, тешких последица неуспеле офанзиве у немачком народу. Тврди се даље и то да је главни орган СС трупа „Дас шварце Кор" заплењен зато што је тврдио да се последице рата већ осећају у немачком народу. *(Рајтер)*

ФАНТАСТИЧНЕ ВЕСТИ О НЕМАЧКОМ ВОЈНОМ ПЛАНУ ПРОТИВ МАЂАРСКЕ И ЈУГОСЛАВИЈЕ

Будимпешта, 17 новембра. (А.А.) Агенција Стефани јавља:

„ПЕШТЕР ЛОЈД" у једном чланку жали што су извесни страни кругови проширили фантастичне вести о неком тобошњем немачком војном плану против Мађарске и Југославије.

Лист каже да је Фирер у више махова гарантовао неповредивост мађарске границе, додајући да нико у Мађарској не сумња у искреност ових Фирерових гарантија.

„Италија никада неће дозволити да бољшевизам пређе преко Карпата"

„ГАЗЕТА ДЕЛ ПОПОЛО" посвећује уводни чланак бољшевичком продирању које се сматра као повод, због чега Италија не може да остане незаинтересована у Европи. У вези с тим, лист вели:

„Италија никада не може да дозволи да руски бољшевизам пређе преко Карпата и да се спусти у дунавску долину или на Балкан".

—o—

ДАЉА СТРЕЉАЊА У РАЈХУ

Париз, 17 новембра. — Овдашња радио станица јавља да су у Берлину стрељана још три човека због издаје војничких тајни. Ухапшен је још један за кога се такође верује да је у служби стране шпијунаже.

—o—

Лондон, 17 новембра. — Овдашња радио станица јавља да је претседник Чешко - Моравског Протектората г. Хаха болестан. *(Рајтер)*

САБОТАЖА У НЕМАЧКОЈ ФАБРИЦИ ОРУЖЈА

Лондон, 17 новембра. — Овдашња радио станица има вест из Цириха да су се у фабрици „Херман Геринг-Верке" у Линцу појавили знаци саботаже. Тајна полиција води истрагу. (Рајтер)

Лондон, 17 новембра. — Агенција Рајтер јавља из Амстердама да ће се током ове зиме одржавати предавања немачкој школској омладини о томе које је дивље биље и воће употребљиво за храну.

Русија концентрише трупе на перзиској граници

Русија тражи ваздухопловне базе у Персији и обустављање испоруке петролеја Енглеској

Цирих, 17 новембра. — „Ноје Цирихер Цајтунг" јавља из Лондона да је несумњиво установљено јако концентрисање руских трупа на перзиској граници. У Техерану се примећује нервоза. У преговорима који се воде између Русије и Перзије ради склапања трговачког уговора, где играју главну улогу политички моменти, осећа се руски притасак, који иде за тим да Перзија уступи Русији неке ваздухопловне базе и да обустави добављање петролеја Великој Британији.

У перзиским политичким круговима не крије се одлучност да Перзија не учини ништа што би могло ићи на штету њене независности и добрих односа како са суседном Совјетском Русијом, тако и са западним силама. Штавише, постоји јака струја која иде за тим да се Перзија прикључи француско - британско турском пакту.

—ooo—

ГАНГСТЕРИ СПРЕМАЈУ ОСВЕТУ АЛ КАПОНУ

Њујорк, 17 новембра. — (А. А.) Агенција Стефани јавља:

Из министарства правде објављено је једно саопштење у коме се каже да ће се Ал Капоне, пошто се подвргне лакшој стетској операцији у једној болници у Балтимору, повући у своју утврђену вилу у Миамиу. Бивши гангстер изјавио је да хоће да живи поштено под надзором својих родитеља.

У Миамиу је примећено више сум[illegible]ица. Претпоставља се да су [illegible] који намеравају да се [illegible] бившем другу и шефу

У четвртак, 23 о. м., претседник г. Цветковић са члановима Владе присуствоваће у Новом Саду свечаности отварања међународног пута

После тога претседник Владе г. Цветковић крећуће на путовање по Војводини

У вези са довршењем радова на изградњи међународног пута Београд—Нови Сад—Хоргош одржаће се у четвртак, 23 о. м., у Новом Саду свечаност отварања овог пута. Овој свечаности присуствоваће претседник Краљевске владе г. Драгиша Цветковић, са Министром грађевина г. др. Михом Креком, Министром саобраћаја инж. г. Николом Бешлићем, Министром физичког васпитања народа г. Јевремом Томићем, баном г. др. Јованом Радивојевићем, и помоћником бана г. Дринчићем, већим бројем сенатора и бивших народних посланика, као и начелника заинтересованих Министарстава.

Претседник Владе г. Цветковић крећуће са својом пратњом у 8 часова ујутро из Београда. После краћег задржавања у Старој Пазови претседник Владе г. Цветковић стићи ће у Нови Сад нешто пре 10 часова, где ће присуствовати свечаности освећења пута пред Банском палатом, на Булевару Краљице Марије. Црквени обред освећења пута извршиће епископ бачки г. др. Иринеј Ћирић уз асистенцију великог броја свештеника. У Новом Саду претседнику Владе г. Цветковићу и угледним гостима биће приређен свечан дочек. Новосадска општина у част претседника Владе г. Цветковића подићиће на Булевару Краљице Марије славолук, а цео простор пред Банском палатом биће лепо декорисан зеленилом и државним тробојкама.

После завршене свечаности претседник Краљевске владе г. Цветковић са својом пратњом продужиће аутомобилима интернационалним путем у Суботицу и Хоргош. На повратку задржаће се у Суботици где ће Суботичка општина, у част г. Цветковића и осталих угледних гостију, приредити свечани банкет.

После ове свечаности претседник Краљевске владе г. Цветковић поћи ће на путовање по Војводини. Том приликом посетиће Суботицу, Сомбор, Бели Манастир, Оџаке, Нови Сад, Стари Бечеј, Сенту, Велику Кикинду, Петровград, Тител, Бачку Паланку и Руму, где ће одржати политичке конференције и зборове. Како смо обавештени, Нови Сад ће г. Цветковић посетити у недељу, 26 о. м., те ће том приликом говорити на једном великом збору Југословенске радикалне заједнице.

У Новом Саду ће се ускоро приредити изложба путева

Изложбу ће организовати Друштво за путеве Дунавске бановине

Јуче после подне одржана је седница Управног одбора Друштва за путеве Дунавске бановине у Новом Саду под претседништвом г. Јована Ђулума. На седници је, између осталог, решено да се у Новом Саду ускоро приреди пропагандна изложба путева и путних проблема.

Већ дуго се код нас осећа потреба за једном таквом изложбом, јер је потребно да се корисници путева и шири слојеви народа заинтересују за савремена питања путног саобраћаја као и да се упознају са модерним коловозима и увере о општој важности добре путне мреже и о њеној економичности.

Да би ова изложба била што боље спремљена и у потпуности испунила задатак који јој је намењен, изабран је нарочити одбор који има за задатак да изврши све припреме око њеног организовања. У тај одбор изабрани су: г. г. Јован Ђулум, претседник Друштва за путеве и претседник Трговинско-индустриске и занатске коморе, инж. Александар Павловић, шеф теренске секције за изградњу међународног пута, Петар Костић, претседник Петровградске коморе, секретар Друштва за путеве инж. г. Лазић, Гаја Грачанин, директор „Путника" и претставници разних привредних, трговачких, индустриских установа и удружења.

На изложби, нарочита пажња посветила би се у првом реду пропаганди, а затим обавештавању наших ширих слојева о појединим путним проблемима Дунавске бановине и стању у коме се данас налазе наши путеви. У ту сврху изложиле би се све врсте коловоза, бетонских, асфалтних и од камене коцке и на најочигледнији начин би се претставила њихова трајност, подаци о ценама, изградња и сл. Графички би се претставиле, на пример, потребе путева за туристички саобраћај, економичност нових врста путева у поређењу са досадашњим, како треба градити путеве, значај путева за извоз пољопривредних производа до главних саобраћајних артерија итд.

С обзиром на приличну необавештеност наших ширих слојева о стање наших путева требало би да се ова пропагандна изложба што пре приреди јер ће она свакако много допринети да се на путне проблеме гледа са много више разумевања него што је то до сада био случај. (с)

ПРЕ ПОЗОРИШТА

одлично се вечера у ресторану Спомен-Дом

а после позоришта

свратите само на једну добру црну кафицу или на сјајну сремску капљицу

СВИРА И ПЕВА ОДЛИЧАН САЛОН-ЦИГ

Игранка сваки дан. Чајанка сваке недеље и празником после подне.

Полиција је саслушала пекаре и сада ће испитати уколико су оправдани њихови разлози због којих су, наводно, морали да повисе цене хлебу

Јуче пре подне шеф полиције места г. Миодраг Цанковић саслушао је претставнике Удружења пекара у Новом Саду у вези са повишењем цена хлебу, које је изазвало велико негодовање у редовима потрошачке публике. Пекари кривицу пребацују на млинаре и тврде да су млинари повисили цене брашну, тако да су и они морали повисити цене хлебу. Пекари, како се то могло и претпоставити, тврде да нису имали ни најмање залихе и због тога су морали одмах по повишењу цена брашну повисити цене хлебу. Пекари тврде да на развој цена хлебу много утиче и околност што они морају да продају хлеб трговцима, којима дају 0.25 динара зараде. Пекари тврде да би могли одмах снизити цене за 25 пара ако би обуставили продају трговцима.

На основу овог исказа пекара, г. Миодраг Цанковић ће проверити да ли је тачно да су млинари повисили цене и да ли је повишење било оправдано.

Интересантно је напоменути да је пециво последњих дана знатно мањег формата. Популарне „кајзерице" тако су мале, да ће ускоро бити потребно узети стакло за повећање да би их видели. Пекари нису повисили цене пециву, али су смањили његов обим.

Треба нарочито подвући да је на берзи наступила беса. Пад цена брашну и житу почео је у понедељак у подне. Кулминација цена брашну била је у понедељак у подне, када је највећа цена била 3.10—3.20. Међутим, од тога времена пад цена стално траје, тако да су синоћни закључци склопљени по 2.90 динара, т. ј. са 30 пара јевтиније него у понедељак.

Али, залудо, ни један од пекара, па чак ни они који су били међу првима када се радило о подизању цена, није обавестио своје муштерије о снижењу цена.

Као што смо јавили, сутра пре подне Првостепена обртна власт одржаће анкету са пекарима, а затим ће пасти одлука да ли ће одбор извршити максимирање цена хлебу.

Војвођанске културне установе у Београду прославиле су заједнички своју славу у присуству министара г.г. Срђана Будисављевића и др. Михаила Константиновића

Слави је кумовао претседник Матице српске г. др. Александар Моч

Београд, 17 новембра. — Удружење и клуб Војвођана са Војвођанском академском трпезом прославили су врло свечано свога патрона св. Ђурђица.

У просторијама ВАТ обављен је свечани чин освећења и резања славског колача. Слави су присуствовали гг. др. Срђан Бедисављевић, министар социјалне политике и народног здравља, министар без портфеља при претседништву владе г. др. Михајло Константиновић, изасланик ректора, г. др. Радивој Кашанин, професор универзитета, као и многе друге угледне личности.

Слави је кумовао г. др. Александар Моч, претседник Матице српске. Госте је поздравио г. Павле Малетин, претседник ВАТ, који је изнео значај Трпезе као и њено деловање на културном пољу Војводине. Затим је говорио г. др. Александар Моч, који је, између осталога, рекао:

— Радује ме, што ви, млади људи Војводине, одржавате своје српско-православне обичаје и славске традиције, и то баш у данашње време, када их се моги одричу. Нарочито ме радује што Војвођанска омладина прати са пуно разумевања рад Матице српске. Треба да сте поносни, наставио је г. др. Моч, што сте Војвођани, јер је Војводина дала синове као што су Доситеј, Мушицки, Милетић, Змај, Јакшић, којима се данас цело Српство поноси.

Затим је г. др. Моч говорио о највећем добротвору Сави Текелији. као и да се ради на преносу Текелијанума из Пеште у Београд.

На крају је говорио претседник Удружења Војвођана у Београду г. др. Славко Бокшан, инжењер, који је апеловао на Матицу српску, у име свих Војвођана који живе у Београду, да се Текелијанум пренесе у Београд, како би сви Војвођани у Београду били што ближи један другоме, а велики број војвођанских студената било би помогнуто.

Затим је гостима сервиран ручак, на коме је концертирао тамбурашки збор војвођанских студената.

М. Љ. П.

ПРЕМА БРИТАНСКИМ ВЕСТИМА

Пољаци и даље дају отпор у окупираним крајевима

Лондон, 17 новембра. — Како „Менчестер Гардијен" јавља, и поред војничког пораза у досадашњем рату, национални дух Пољске је несаломљив. То се несумњиво види не само по обилној помоћи коју указују Пољаци ван Пољске новој пољској војсци која се формирала у Француској, већ и по томе што Пољаци у окупираној Пољској још и данас пружају огорчен отпор немачким окупаторима у виду герилске борбе. Герилска борба још увек траје, а нарочито у Карпатима и у Бескидима. Преко дана је све мирно, али, чим падне ноћ, борбе против немачких трупа и полициских одреда почињу на све стране. У тим борбама Немци, тврди се у извештају, претрпели су осетне губитке, јер су Пољаци познати као окретни конспиратори и упорни револуционари, који су се с успехом борили чак и против великог апарата моћне царске Русије. Неки дан су немачке власти стрељале једну деветнаестогодишњу девојку у Варшави која је, на једном немачком плакату, на коме су биле приказане фотографије бомбардованих пољских градова, на једној страни, а на другој страни било отштампано великим словима: „Енглеско, то си ти учинила!", блатом избрисала последње речи, и написала да су то учинили немачки ав

„Дојчес Фолксблат" тврди да је енглеска блокада отрцана и да је потпуно безуспешна

У главном органу југословенских Немаца „Дојчес Фолксблату", који врло мало води рачуна о неутралном ставу Југославије у данашњем европском сукобу, они који читају тај лист, могли су досада са великим изненађењем да прочитају разна тврђења, која ниуком случају не одговарају стварним чињеницама. Тако је, пре извесног времена „Дојчес Фолксблат" тврдио да су војвођански Срби, пре рата, у Мађарској уживали далеко већа права него што их уживају данас Немци у Југославији, премда цела поштена и објективна јавност, па и немачка, зна врло добро да је баш противно истина. Баш пре неколико месеци, један од ватрених присталица „Културбунда" у Оџачком срезу, адвокатски приправник г. Рајм, на зборовима је јавно тврдио да је српска војска донела и војвођанским Немцима ослобођење, јер је највећем делу Немаца претила опасност да буду помађарени. У данашњем уводном чланку „Дојчес Фолксблат" тврди, између осталог, и то, сасвим у духу неутралног става Југославије, да се енглеска блокада већ потпуно отрцала и да је потпуно безуспешна.

Откуда ти подаци „Дојчес Фолксблату", неразумљиво је, јер то не тврде ни званични немачки војни кругови.

Напрасна смрт инж. Драгољуба Тасића

Инж. Драгољуб Тасић

Јуче је напрасно преминуо виши саветник Завода за обезбеђење усева и плодова од града, инж. Драгољуб Тасић, оснивач, организатор и стручни експерт, који је извесно време био на челу Завода. Рану смрт примерног мужа и домаћина, поред његове жене и двоје деце, оплакују и његови многобројни пријатељи и другови.

Инж. Драгољуб Тасић рођен је 1896 године, у Књажевцу. Матуру је положио у Другој београдској гимназији. Учествовао је у Светском рату. После ослобођења завршио је агрономске студије у Паризу. По повратку у Југославију, био је постављен за професора Пољопривредне школе, а затим за среског пољопривредног референта у Сремској Митровици.

Када је била покренута акција за оснивање Завода, стручна организација поверена је покојном Тасићу. Он је уложио сву своју енергију, све снаге и способности да Завод постигне свој прави циљ: помагање земљорадника. Много се је залагао да овај Завод, у погледу обезбеђења усева од града, послужи правим потребама Дунавске бановине. Пок. Тасић нарочито се посветио питању осигурања и постао је један од најбољих стручњака у земљи.

Пок. Тасић је био претседник Секције Удружења агронома за Дунавску бановину и претседник Фрањуског клуба у Сремској Митровици.

Пре кратког времена инж. Тасић процењивао је штету у Фрушкој Гори по највећем невремену. Радио је под тешким околностима на терену пуних 15 дана. Када се вратио, уморан и исцрпљен, имао је да се бори са неповерењем, нерасположењем и неразумевањем. Он, који је радио за своје идеале, морао је да се брани од ситничарских интрига. Дубоко повређен, он није могао да издржи ударац: јуче пре подне његова измучено и увређено срце престало је да куца. Пре своје смрти пок. Тасић исповедио се својој супрузи, г. Бацаку, претседнику Пољопривредне коморе, и г. Поповићу, касационом судији.

Породица и другови инж. Тасића решили су да покојника сахране у родном месту. Другови и пријатељи са породицом испратиће га до вечне куће и његову ће успомену вечито сачувати.

Данас пре подне, у 11 часова, одржано је опело, а после тога посмртни остаци пок. Тасића пренесени су у Књажевац.

ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ

Тридесет седам нових сенатора

Београд, 17 новембра. — У име Њ. В. Краља, указом Краљевских Намесника, именовано је тридесет и седам сенатора. У прошлу недељу изабрано је четрдесет седам сенатора. Сенат тако има свега 86 чланова.

Указом Краљевских Намесника за сенаторе су именовани: г. г.

Аранђеловић др. Драгољуб, професор Универзитета из Београда.

Алексић Јован, начелник Министарства просвете и бивши сенатор.

Будисављевић др. Срђан, Министар социјалне политике и народног здравља.

Васић Александар, економ из Крчина, Моравска бановина.

Вујевић др. Паја, адвокат из Сомбора.

Вукосављевић Сретен, државни потсекретар у пензији из Пријепоља.

Гавриловић др. Милан, публициста из Београда.

Глушац др. Васо, директор гимназије у пензији из Бања Луке.

Гргурић др. Јован, адвокат из Ливна.

Ераковић Сима, секретар Црквеног суда у пензији из Тузле.

Живановић Јеремија, бан у пензији из Београда.

Зељковић Бошко, бивши народни посланик из Босанске Крупе.

Зец др. Петар, лекар и бивши сенатор из Госпића.

Илић Влада, индустријалац из Београда.

Карамехмедовић др. Хамдија, министар у пензији и бивши сенатор из Сарајева.

Корошец др. Антон, бивши Претседник Сената.

Костић Јосиф, генерал у пензији и бивши сенатор из Београда.

Кошутић Август, инжињер из Загреба.

Крњевић др. Јурај, адвокат из Загреба.

Куленовић др. Џафер, Министар шума и рудника.

Куловец др. Фран, министар у пензији из Љубљане.

Матарашевић Димитрије, министар на расположењу из Загреба.

Максимовић Божидар, министар просвете.

Мартиновић Петар, генерал у пензији са Цетиња.

Мачек др. Влатко, Потпретседник Министарског савета.

Михаловић Антун, бивши бан и бивши сенатор из Керестинца.

Остојић Младен, прота из Жировца, Врбаска бановина.

Пешић Петар, опуномоћени министар и изванредни посланик у пензији из Београда.

Поповић др. Коста, адвокат и бивши народни посланик из Сомбора.

Поповић др. Лазар, професор Универзитета из Загреба.

Рачић др. Јакша, лекар из Сплита,

Рашковић др. Милош, лекар из Врњачке Бање.

Смодлака др. Јосип, адвокат из Сплита.

Стрезовић Крста, економ и бивши народни посланик из Расна.

Тартаља др. Иво, бивши бан из Сплита.

Цветковић Драгиша, Претседник Министарског савета.

Чингрија др. Мелко, адвокат из Дубровника.

Г. ДР. КОСТА ПОПОВИЋ

Г. др. Коста Поповић

Нови сенатор г. др. Коста Поповић рођен је 1885 у Сомбору, у угледној и старој породици. Његов отац је био угледни сомборски лекар и градски физикус.

Г. др. Поповић је гимназију учио у Сомбору, а затим је студирао права у Пешти и Бечу и докторирао у Пешти. Осим тога, слушао је предавања и на Високој комерцијалној школи у Бечу. Пре Светског рата био је велики бележник града Сомбора, а 1918, у историским данима Ослобођења, узео је видног учешћа у великим догађајима као члан Велике народне скупштине која је прогласила присаједињење Војводине Србији, и као члан Народне управе за Војводину.

После Ослобођења г. др. Поповић је отворио у Сомбору адвокатску канцеларију. Доцније је ступио у политички живот. Први пут је изабран за народног посланика 1931 године. У току трајања мандата стално је бран за потпретседника скупштине и био врло активан у раду. На петомајским изборима поново је изабран за народног посланика. Припада ЈРЗ.

За заслуге стечене у току свог дугогодишњег плодног јавног рада г. др. Поповић је одликован многим нашим и страним високим одликовањима.

Г. ДР. ПАЈА ВУЈЕВИЋ

Нови сенатор г. др. Паја Вујевић адвокат из Сомбора, рођен је 1899 године у угледној буњевачкој кући у Српском Милетићу. После завршених правних студија посветио се адвокатури. У Сомбору је отворио адвокатску канцеларију 1926 године.

Бавећи се адвокатуром г. др. Вујевић је, као истакнути Буњевац свога краја, живо учествовао у свима буњевачким народним пословима. Раније је припадао ХСС, а сада је присталица групе министра просвете г. Божидара Максимовића.

Siera радио супер за 3100 дин. код РАДИО-ЛУКС Краља Александра 24 и ГЕЛБ Краља Петра II бр. 23.

ПУТ ПОДБАНА Г. ДРИНЧИЋА

Помоћник бана г. Драгомир Дринчић данас је отпутовао службеним послом. На путу ће остати до понедељника.

Министар г. Бешлић одржао је три конференције у Бачкој Тополи

Бачка Топола, 17 новембра. — Јуче пре подне допутовао је у Бачку Тополу министар саобраћаја г. Никола Бешлић, кога су дочекали претставници ЈРЗ, Југораса, колониста и разне корпорације.

Г. Министар је одржао три конференције, и то са члановима Југораса, колонистима, добровољцима и потопривредницима малим поседницима, изложивши им унутрашњу и спољну политику Краљевске владе. Говорио је и о свеј бољим односима са Мађарском.

Говор г. Министра наишао је на опште одобрење код присутних, који су одушевљено клицали Њ. В. Краљу, Њ. Кр. Вис. Кнезу Намеснику Павлу, Краљевском дому, претседнику владе г. Цветковићу и Краљевској влади.

Затим је г. Министар у дворани за седнице општине Бачке Тополе примао депутације удружења и установа као и појединце.

Све ове конференције отворио је г. др. Гавра Санто, бивши народни посланик за Срез бачкотополски.

МИНИСТАР Г. БЕШЛИЋ У НОВОМ САДУ

Јуче после подне, враћајући се из Бачке Тополе, допутовао је аутомобилом у Нови Сад министар саобраћаја инж. г. Никола Бешлић. За време свог кратког задржавања у Новом Саду, министар г. Бешлић имао је кратак састанак са сенатором г. др. Бранком Илићем и претседником општине г. др. Милошем Петровићем, а затим је у 19.15 часова продужио за Београд.

—o—

ЗАКАЗАНЕ СУ КОНФЕРЕНЦИЈЕ СДС У СИРИГУ, ПАШИЋЕВУ, КУЛПИНУ И ГЛОЖАНУ

Секретар Извршног одбора СДС за Војводину г. др. Александар Жижа одржаће сутра политичке конференције у Пашићеву, Деспот Светом Ивану, Кулпину и Гложану. Поред г. др. Жиже, на конференцијама ће говорити гг. Спасоје Благојевић, професор, и др. Само Шепрак, адвокатски приправник.

—o—

СЕДНИЦА ИЗВРШНОГ ОДБОРА СДС ЗА ВОЈВОДИНУ НАСТАВИЋЕ СЕ 24 О. М.

Као што смо јуче јавили, у „Парк“ хотелу је одржана седница Извршног одбора СДС за Војводину, под претседништвом г. др. Душана Бошковића, адвоката из Панчева. Седници је присуствовало, поред најистакнутијих претставника СДС у Војводини гг. др. Милана Костића, сенатора, др. Емилијана Григоријевића, лекара из Сомбора, Саве Селенића, др. Александра Жиже, др. Александра Поповића, и око 25 присталица странке. Седница је трајала од 15 до 19 часова. Вођена је исцрпна дискусија о унутарњим партиским приликама СДС. Седница Извршног одбора није завршена и наставиће се 24 о. м.

СЛОБОДНА ТРИБИНА

Бесправни рад

сеоских занатлија тешко погађа наше ситно занатство

Наше ситно занатство, без сумње, има свој велики привредни значај у нашем економском животу. Али њему се не посвећује она дужна пажња како од стране надлежних, тако исто и од занатских корпорација, које су безусловно најпозваније да о правилном и систематском напретку својих чланова строго воде рачуна. Оне праве занатлије које испуњавају своје обавезе према држави, бановини и самоуправној јединици и раде своје послове на закону основаним правима наилазе у свом тешком раду на велике тешкоће радом бесправних занатлија које ни према коме немају никаквих обавеза а своје послове скоро несметано обављају.

Ретко је које село где не би било ове несавесности и бесправности. Заинтересовали смо се за једно село и констатовали следеће:

Село има више разних занатлија. Четворица колара и столара имају обртницу и раде свој посао на законом загарантованим правима, док их тројица раде без икаквог права. Двојица обућара имају право на свој рад, док друга двојица раде а никаквог права немају; петорица ковача и бравара имају право на рад док их исто толико има без права; један кројач има право на свој рад а тројица их раде без икаквог права. Ни једна кројачица у том селу нема никаквo право на свој рад а неколико их ради и несметано обављају свој посао, итд.

Да би ствар изгледала још жалоснија, наводимо и то да је редак мајстор са стеченим правом који има по којега шегрта, док сви они који раде без икаквог права имају једнога а неки и по неколико шегрта.

Испитивали смо на основу чега и како ови надримајстори узимају себи шегрте иако и сами раде без икаквог права, те смо дознали да они са родитељима праве неписане уговоре на извесно време, обавезујући се да ће концем шегртовања издати сведочанства својим ученицима, док се родитељи обвезују тим надримајсторима плаћати годишње извесне суме било у новцу, било у натури. Шегрти ових бесправних мајстора раде све домаће послове својих „мајстора", а њихови родитељи плаћају „мајсторима" за њихово учење. После уговореног времена, обично и пре тога, „мајстори" отерају своје шегрте, наводно због неизвршене обавезе њихових родитеља или због неспособности за тај посао. Они који и даље подмазују своје мајсторе, заврше занат а мајстор из дана у дан одуговлачили да им изда сведочанства о томе, док радитељима не досади па после и не траже. Сасвим је природно да такви мајстори немају сами права за свој рад па како онда да издају сведоџбу својим шегртима, који нису нигде уписани нити је са њима уговор по закону сачињен. Да би јаче илустровали овај рад бесправних мајстора, наглашујемо да су обично такви мајстори на гласу и да посла највише имају, што је сасвим природно; прво, због тога што имају рачуна да раде много јевтиније од оних правих мајстора, јер никаквих обавеза немају; друго, зато што они сами свим силама настоје код својих шегрта да код њих раде њихови родитељи и рођаци, што често стављају и у неписани уговор.

Нажалост оваквих бесправних мајстора из године у годину имамо све више. Један овакав шегрт, недоучен или доучен, али без законског права, прионе уз оно што је научио. Није способан за други посао и куд ће друго него и сам да отпочне занат који је научио. Истина да одмах буде тужен због тога, али, док се ствар испита, и док казна падне, прође година и више, а он дотле потпуно несметано ради. Док буде други пут тужен, прође неколико година, те он има рачуна да овакве казне плаћа или их уопште и не плаћа, јер се свим средствима правда како он посао не обавља. Интересовало нас је да ли се према оваквим мајсторима предузимају какве мере, те смо дознали да се према њиховом раду скоро никакве мере не предузимају. Поједини повереници разних заната одмах извештавају своје корпорације и надлежне о сваком оваквом послу, али слабо се према тим пријавама поступа. Наравно да тиме прави мајстори и занатлије имају велике штете, јер не могу да зараде често пута од ових бесправних мајстора. Најпосле, шта ће бити са оваквим мајсторима и шегртима ако једном дође до радикалног чишћења? Створиће се један кадар незадовољних, који нису криви за свој посао који обављају, јер несметано зарађују и обављају свој посао. Шта ће онда они радити, када нису приспели ни да буду примљени за помоћнике а нити самостално да обављају свој посао? Ми стојимо на становишту да је потребно одмах, и то најенергичнијим мерама, сузбити сваки бесправан рад, јер још није касно, а ако се и сада испусти из вида ова социјална неправда према савесним и исправним занатлијама, доћи ће време када ће се по нашим селима ретко наћи који занатлија са обртницом, јер ће морати један по један да своје послове обавља бесправно, предајући дозволе надлежним властима.

А. М. Ч.

Сер Џон Вилсон у Петровграду

Петровград, 17 новембра. — Јуче после подне, у 13 и по часова, допутовали су у Петровград сер Џон Вилсон, директор интернационалног скаутског бироа у Лондону, затим командант лондонских скаута и још два угледна Енглеза, такође скаути. На железничкој станици петровградски скаути приредили су угледним енглеским гостима свечан дочек. На перону искупили су се сви петровградски скаути са заставом, под вођством старешине Стега г. др. Цвијетине Пејановића, професора Трговачке академије. На железничкој станици поздравио је госте претседник Петровградске општине г. Милорад Цветков.

После тога гости су се упутили у дворану Дома Црвеног крста, где је одржана седница Стега, под претседништвом г. др. Пејановића, који је поздравио госте, а одговорио је г. Вилсон на енглеском језику.

Потом је, у дворани Официрског дома, одржана чајанка у част гостију. У 17 часова гости су посетили претседника петровградске општине г. Цветкова, те су затим разгледали град, а у 20 часова отпутовали су возом за Скопље. *(Дан)*

Ручни рад „СТОРА"
НОВИ САД, Краља Петра II. ул., 100
Прима шивење белог рубља.
Монтирање завеса, јастука и друковање по најјевтинијим ценама.
Харди Елизабета

Градња модерне кланице у Старом Врбасу

Стари Врбас, 17 новембра. — Општина Стари Врбас закључила је да овог пролећа почне са градњом велике модерне кланице. Ово ће бити најмодернија кланица у целој Бачкој, а коштаће 1,300.000 динара. Планове је израдио инж. г. Мајер.

У последње време примећује се да многе општине приступају грађењу нових кланица и модернизацији постојећих.

Сада услед ратних заплета настаје за нашу индустрију меса још повољнија коњунктура и у пројекту су већ многе нове индустриске кланице. Надлежни ће форсирати клање стоке код нас и извоз заклане и прерађене стоке како би код нас остала потребна кожа и лој (за сапун).

Гнусан злочин кикиндског надничара

Велика Кикинда, 17 новембра. — Органи кикиндске полиције ухапсили су Богдана Стојакова, надничара, старог 28 година, који је извршио гнусан злочин над једном седмогодишњом девојчицом. Богдан је служио код Миливоја Микалачког са којим се посвађао на њиви и дошао у село по своје ствари. Код куће је нашао само девојчицу. Не сумњајући ништа, девојчица је ушла са овим звер човеком у шталу, где је Богдан извршио своје гнусно дело. Стојаков је ухапшен и предат суду.

Већ склопљени уговори за електрификацију се поништавају?

Вировитичко градско веће, кад је градска општина постала власник електричне централе, овластио је електрификациони одбор да поради око реконструкције електричне централе. Тај је одбор одмах склопио уговор са Ел. Ланг Машиненфабрик А. Г. Будимпешта у погледу набавке једног новог строја од 120 ХП и уговор са електричним предузећем инж. Габриел Компанец из Загреба ради реконструкције мреже и осталог уређаја електричне централе. Издаци износе према уговорима око 1,000.000 динара.

Приликом темељитог испитивања градских послова нови градски повереник г. др. Вуксановић установио је да електрификациони одбор није компетентан за доношење закључка о набавци новог строја и реконструкције електричне централе, за је те закључке поништио.

КРАЂА НА ВАШАРУ У СРПСКОМ ИТЕБЕЈУ

Петровград, 17 новембра. — На вашару у Српском Итебеју непознати џепарош украо је из џепа Милана Милина, ратара из Кларије, 2500 динара. Жандармерија води извиђај.

ПЕТРОВГРАДСКА ХРОНИКА

ДВАНАЕСТОГОДИШЊИ УЧЕНИК Љубомир Нићетин, из Петровграда, играо је са пријатељима фудбал, те је пао и сломио леву ногу. Истовремено је настрадала и Милена Сандин, стара 16 година, из Меленаца, која се пењала на таван, те је пала. Несрећна девојчица пала је тако несрећно, да је избила око и добила потрес мозга. Исто тако је настрадао и петровградски ратар Жива Мартинов, који је пао пред гостионом „Српска Круна", те је сломио десну руку. Сви су пренесени у болницу.

ВИЛМОШ ЛАКАТУШ, 25-огодишњи ратар из Честерега, пио је у једној гостионици са својим друговима. Када су се враћали кућама, његови другови, који су сви били пијани испребијали су га на мртво име. Зашто је дошло до тога не знају ни они сами, јер су тада били пијани.

Против ових младића поведен је поступак.

Изложба голубова, живине и птица певачица

одржаће се у Петровграду од 24—26 новембра

под покровитељством министра г. Николе Бешлића

Петровград, 17 новембра. — Прво петровградско друштво одгајивача голубова и птица певачица приређује 24, 25 и 26 новембра, у просторијама хотела „Српска круна", изложбу голубова, живине и птица певачица. Покровитељства ове изложбе примио се министар саобраћаја инж. г. Никола Бешлић.

Овогодишња изложба биће много већег обима него ранијих година. На њој ће узети учешћа одгајивачи из Новог Сада, Београда, Сомбора, Новог Врбаса, Сенте и других места у Војводини.

Свечано отварање изложбе обавиће се 23 новембра у 11 часова пре подне. Четири најлепша примерка биће награђена лепим пехарима, док ће остали лепи примерци добити златне, сребрне и бакарне медаље.

Из старог Новог Сада

Лечнички хонорар

Градско претставништво у Новом Саду год. 1876 прописало је лечнички хонорар. Прописивање лечничког хонорара сигурно је изазвала потреба и јавни интерес. Хонорар је за оно време био пристојан. Једна посета дневна стајала је 70 нов., а ноћна 1 фор. 30 нов. Посета на читав дан 10 фор., а на пола дана 5 фор. Ноћна посета за пола ноћи 6 фор., а цела ноћ 12 фор. Конзилијум дању 4 фор., а ноћу 6 фор. за сваког лекара. Лекарско уверење 3 фор.

Ана Обреновић моли отпис градског прореза

Ана Обреновић, снаха кнеза Милоша, мора да је живела у Новом Саду, јер је овде била задужена порезом. Она је и сахрањена у Новом Саду, на Успенском гробљу. Још се види гроб, али вероватно нико о њему не води бригу. Ана Обреновић молила је год. 1877 новосадски градски магистрат да јој отпише прирез за год. 1877 у износу од 35 фор. 23 нов. Молбу је поткрепила тиме што јој је опроштен и порез за год. 1877 у износу од 140 фор. 95 нов. Градски сенат је уважио молбу и опростио јој прирез.

Деценијум

Вероватно има још живих учитеља који се сећају овога термина. Када им се спомене, вероватно се згрозе и помисле: споменуло се, не повратило! Познато је да су учитељи били најслабије плаћени. Они су напредовали у плати сваких десет година. Добили су повишицу од 50 фор. на годину. Тешка је служба била, а још теже доживети повишицу плате од 50 фор. Поред све те тежине, још им је градски сенат отежавао мукотрпни живот. Год. 1877 обратили су се новосадски учитељи градском сенату да им да тај злехудо заслужени или, боље, доживели новац. Градски сенат, мислећи, кад су већ могли да чекају десет година, могу чекати још, па им молбу одбија, док не поднесу доказе да је прошло 10 година од задње повишице. Тако се поступало са учитељима у то доба, иако је сав „благочестиви“ народ говорио: учитељ, па родитељ!

Квота за школе

Нови Сад је трошио годишње на школе 21.000 фор. У то доба била је то велика сума. Та се сума делила на поједине вере, према броју деце дорасле за школу. Ок оподеле ове суме увек је долазило до препора; нарочито су тај препор изазивали католици. И год. 1875 опет је то питање дошло на дневни ред. У тачност података католичке цркве посумњало се, као и сваке године. Зато је градско претставништво изабрало један одбор, који је податке проверио. После проверавања података, субвенција је овако подељена: православнима 9000 фор., католицима 7500 фор., унијатима 500 фор., евангелистима 1500 фор., реформатима 1500 фор. и јеврејима 1000 фор. Ову су субвенцију сви уредно примали у месечним ратама, осим православних, којима је град остао дужан год. 1875 суму од 5625 фор., за коју је суму српско-православна црквена општина водила против града оврху и запленила 800.000 цигаља.

Осумњичен за крађу један Кикинђанин извршио је самоубиство у канцеларији истражног судије

Велика Кикинда, 17 новембра. — Приликом саслушања код истражног судије извршио је самоубиство Михајло Флоријан, кога је гостионичар Жарко Вулетић оптужио да је код њега извршио крађу новца и да је за краден новац купио одело. Михајло је тврдио да нема никакве везе са крађом. Он се бранио из слободе. Јуче после подне дошао је у канцеларију истражног судије. У једном моменту извадио је велики нож који је себи зарио у груди. Одмах му је указана лекарска помоћ, али има врло мало наде да ће остати у животу. Он је оставио писмо у којем тврди да је невин. Одлучио се на самоубиство због тога што су га невина прогонили. *(Дан)*

Бачкоградиштански гробар Фрања Дудаш пресекао себи ножем гркљан

Бачко Градиште, 17 новембра. — Гробар Фрања Дудаш, прошле ноћи је покушао да изврши самоубиство Док су му жена и син спавали, он је покуцао на прозор њихове собе и рекао:

— Добру ноћ! Ја одох!

Жена и 15-огодишњи син одмах су истрчали у двориште, где су нашли на Фрању који је међувремено ножем пресекао гркљан. Одмах је пренесен у Државну болницу.

Утврђено је да Фрања већ 15 година болује од стомачне болести па се вероватно због тога одлучио на овај корак. *(Дан)*

philips Radio

Сучер за 2950 дин. Делови најповољнији.

РАДОЈИЦА ТЕОФАНОВИЋ

Нови Сад, Кр. Петра I 15. Тел. 30-63

У наступу живчаног растројства млада дама разбила излог србобранског фризера

Србобран, 17 новембра. — Јуче, око 13 часова, пролазници су имали прилике да буду сведоци једног необичног случаја. Гђицу Нину Бекић обузело је изненадно душевно растројство и она је у овом наступу полупала излог на фризерској радњи г. Ђорђа Дунђерског. Шта је проузроковало овај изненадни и необични наступ, тешко је утврдити. Изгледа да су на гђицу Бекић поразно утицале неке фотографије које је видела у овом излогу, а које претстављају угледне србобранске даме, муштерије фризера г. Дунђерског. Интересантно је да је гђица Бекић разбила излог глачаљком (пеглајзом), а није могуће утврдити откуд јој се овај предмет нашао у руци. *(Дан)*

т.

КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ У ПЕТРОВГРАДУ ПОСВЕЋЕНО ДУШАНУ ВАСИЉЕВУ

Петровград, 17 новембра. — С пролећа ове године Нови Сад је био припремио књижевно вече у спомен на Душана Васиљева па је та приредба морала изостати. Сада Петровград, као центар Баната, оне лепе и златоносне равнице коју је и Душан Васиљев силно волео, приређује — као што смо јавили — комеморацију своме сину. Ово књижевно вече је организовао Народни универзитет и она ће се одржати сутра, 18 о. м. у 18 часова.

О Душану Васиљеву и његовом књижевном делу говориће г. Младен Лесковац, књижевник и професор Новосадске гимназије, а г. Ст. Васиљев књижевник, ће прочитати своја Сећања на брата Душана. Најзад, биће прочитане неколике песме Д. Васиљева.

Тек трећи пут успело је усамљеном старцу да изврши самоубиство

Петровград, 17 новембра. — У Немачком Елемиру извршио је самоубиство вешањем 69-огодишњи Валентин Шлитер. То је био његов трећи покушај самоубиства, који је коначно успео, док су два ранија остала само на покушају, јер су суседи успели на време да га спасу. Несрећни старац обесио се у кухињи конопцем о један клин. Он је био самац, те му је, изгледа, живот био досадио у самоћи. *(Дан)*

Тајанствена смрт младог ратара у Мокрину

Мокрин, 17 новембра. — У среду после подне нађен је мртав Живица, 20-огодишњи син економа Живана Белоша.

Поред његовог леша пронађена је ловачка пушка. Из слепоочнице цурила је крв. На левој нози није имао ципелу. Није још могло бити утврђено да ли је посреди самоубиство или злочин. Истрага се води.

Кола пала са моста и остала неоштећена

Србобран, 17 новембра. — На новом мосту преко канала Краља Петра у Србобрану дошло је до тешке несреће која се, пуким случајем, завршила врло срећно и без икакве штете. Бела Тот, из Србобрана, возио је преко моста кола кукурузовине, па се са надвожњака до града, високок два метра, сурвао али тако срећно, да су кола, непокварена пала у дубину на точкове, тако да су и он и коњи остали неповређени.

Т.

ПРИПРЕМЕ ЗА ИЗБОРЕ У РИМОКАТОЛИЧКОЈ ЦРКВЕНОЈ ОПШТИНИ У ВРШЦУ

Вршац, 17 новембра. — Избори у римокатоличкој црквеној општини одржаће се у недељу, 19 о. м., За изборе влада велико интересовање. Досада је истакнута само једна листа, на којој има 38 Немаца, 8 Мађара и 2 Хрвата.

АПОЛО

Популарни певач НЕЛЗОН ЕДИ пева низ дивних балада и шлагера у најновијој музичкој премијери

Песма слободе

ОДЕОН

Премијера

Легионари љубави

(Вражји момци)

Виктор Мак Леглен-Бриан Донлеј

РОЈАЛ

Дугачки програм *Дво премијере*

1. Мистериозни Мр. Крој

Баршон Мак Дане

2. Пуцај кавалеро

Цезар Ромеро

Суђење убици Офнеру одржаће се 4 децембра

Велико веће Окружног суда данас је одредило претрес по кривичној ствари Стевана Офнера, имућног економа, из Парабуђа, који је на своме салашу убио Ивана Ренића. Стеван је, као што је познато, ударио коцем Ивана, који је на месту остао мртав.

Претрес ће се одржати 4 децембра.

Како је лукави слуга покрао свога господара

Милан Станишић - Кузманић, из Сремских Карловаца, служио је у Горњем Ковиљу код Томе Грујића, ратара. Погодили су се да служи од Ђурђева до Митрова дана. Кад је дошао Митров дан, газда Тома је позвао Милана:

— Оди Милане да те исплатим, па нека ти је срећно.

Затим му је исплатио погођену суму до последње паре. Међутим, Милан, када је примио плату, увребао је згодну прилику кад Грујић није био код куће, па је ушао у собу и из ормана изабрао себи зимски капут са астраганом, један нов женски капут са бундом, двоје панталона и једне добре чизме, све у вредности око 3.500 динара, и „одмаглио“ у непознатом правцу.

За незахвалним слугом који је покрао свог газду који га је поштено плаћао, власти трагају па има изгледа да ће им он убрзо пасти у руке.

Убио оца који се противио његовом венчању са вољеном девојком

Бајша, 17 новембра. — Андрија Макан, прилично напит, када се вратио са забаве, убио је свога оца Александра. Свађе су биле међу њима на дневном реду, јер Александар није хтео да пристане да се његов син ожени девојком коју је волео. Убиство је Андрија извршио револвером, који је узајмио од једног пријатеља. Предат је суду. *(Дан)*

САВА ДАВИДОВИЋ

СЛОВЕНИ У ЕВРОПИ

Словени у прошлости, садашњости и перспективе будућности

15

Тако се већ 1917 Енглеска решила свог првог великог конкурента — царске Русије. У Русији је завладао комунизам, који је уништио свесловенски покрет, а после рата створене су мале словенске државе, без велике међусобне везе и са незнатном улогом на политичкој позорници Европе. Русија је била за дуга времена остављена сама себи, да болује од тешке револуционарне болести, тако да је већ и говорено да код Русије почиње Азија, док културну Европу претставља само остала Европа без Русије. Русија је сишла за дуго време са политичке позорнице Европе. Свесловенски покрет био је тиме пропао, а наследио га је болесни комунизам. Национална свест Словена дуго се неће више вратити у њој јачини 19 и почетком 20 века.

Када је Русија испала из борбе, тек сада се бацила Енглеска, својом целокупном, још неистрошеном снагом, на већ изнурену Немачку и Аустрију, па их је, у заједници са Америком, и уништила. То је други успех Енглеске у светском рату. Немачки кокурент је савладан. А Француска? Поред великог опадања броја становника и изумирања у Француској, на њеном се тлу борило 4 пуне године, цвет Француза погинуо је на бојиштима, тако да је Француска требала — скоро исто као и Русија и Немачка — дуго година да би се опоравила и да би играла улогу велике светске силе. Њена победа била је Пирова победа. Једини прави победник била је Вел. Британија, поред Америке, која је више само у економском погледу отишла напред, а мање у војно-политичком. Дакле, стварни победник била је Енглеска. Заиста, мајсторски изведена политика! Одједанпут је нестало и опасности словенске и теутонске инвазије.

Можемо и даље да пратимо послератну политику Лондона, јер се тако да најбоље разумети светска политика последња два века, а нарочито за последњих 20 година. За то је најбоље гледати свет кроз лондонску призму. После рата, Француска, Русија и Немачка брзо су се опорављале. Системом колективне безбедности је чак и Француска доминирала континентом. Русија је сваким даном постајала опаснија за Енглеску. Ево шта о томе пише Радек, некада један од најутицајнијих совјетских личности за западноевропска питања, у једном листу: „Енглеска влада не жели да брзо уништи совјетску владу. Напротив — а то је баш карактеристична страна енглеске војне политике — енглеска влада се боји брзог пада совјетске владавине. Енглеска се боји поновног успостављања сваке Русије, како беле тако и црвене, јер би оснажена Русија постала поново један од најодлучнијих елемената спољне, а нарочито оријенталне политике. Како не би била у стању да конкурише са капиталистичким земљама, то би она, у сваком случају, своја прегнућа упутила на Исток, у Азију, где би постала највећи противник Енглеске, јер би Енглеску могла да угрози са копна. Енглеска флота не би могла бранити Индију... У том смислу енглеска влада се више боји беле него црвене Русије, јер би се бела Русија, лакше од црвене, споразумела са капиталистичким конкурентима Енглеске — Француском и Америком".

Необично брзо снажење Совјетске Русије, нарочито после великог програма индустријализације, бацало је Енглеску сваки дан све више у бригу. Шта би, поврх свега, још било ако би Русија, преко ноћи, отишла у десно, напустила комунизам и повела националну словенску политику? Она би тада затекла осло бођене словенске државе, а савез са њима довео би Европу поново у опасност од словенске превласти, јер је заједница словенских држава, изван Русије, износила, после рата, преко 70 милиона становника.

Стога је Енглеска ћутке одобравала долазак национал-социјализма на власт у Немачкој, јер је тиме створена брана надирању комунизма у Западну Европу. Енглеска је довела и до разбијања обруча око Немачке, она је у почетку добро пласирала свој капитал у Немачкој. А ако би дошло до борбе комунизма и фашизма, тада би ове две борбене идеологије отупиле своја копља, а Енглеска би опет, као последња, као онај претег, одлучила борбу и успоставила мир, а тиме и превласт у свету.

Доживели смо да је — противно предвиђањима — дошло до зближења фашистичке Немачке са Совјетском Русијом. Даље је дошло само до борбе Немачке са Чешком и Пољском, и, на крају, до одлучне борбе Енглеске и Француске против Немачке, при чему је Француска потпуно везана за Енглеску. Енглеска се спрема за дуги рат, и против фашистичке Немачке и Совјетске Русије. Изгледа да је први ударац срачунат на Немачку, а други би следовао против Совјетске Русије. У сваком случају, ми, Словени, треба да смо спремни за одлучне часове који долазе.

Данас, шта више, Енглеској иде поново у рачун успостављање старе словенске Русије, па, чак можда, и панславизма (упоредо са панславизмом), што би оживело антагонизам између Германа и Словена. Јер, ако би у Немачкој пао национал-социјализам, лако би дошао комунизам на владу, а то би значило и почетак большевизирања Европе. Овако, ако би се успоставила бела Русија, стање би остало исто, јер бела Русија није имала никада завојевачке планове према Немачкој. Она би за дуго време стајала на једном месту, уређујући унутарње прилике.

Видећемо! Исход рата биће, у сваком случају, одлучујући за превласт у целом свету, па ми, Словени, стога треба да смо спремни за све евентуалности. Пут ка успеху је тежак, често изгледа и безнадежан, али не треба заборавити да пут ка светлости иде само кроз најгрњи мрак и најтежу борбу. А кад дође словенско доба, остариће се она тежња свих великих филозофа од Платона и Христа, па до Канта и Толстоја, када ће у свету владати мир и љубав међу народима, међусобно поштовање, правда и најсавршенија човечност.

А нама, Југословенима, нека послуже као поука ови стихови нашег песника Љубе Ненадовића:

На овоме свету свако се само бори,
Ко ће да царује, а ко да дворе,
Одважне и вредне милу[illegible] победа,
Ко се прве обује, тај [illegible] заповеда!

ФЕЉТОН »ДАНА«

Паганинијева виолина

А. Куприн

Свима је позната легенда о томе да је велики виолиниста и композитор Николо Паганини, пореклом Венецијанац, продао ђаволу душу за своју чаробну виолину.

Врло је немилосрдна била судбина према малом Николу, када су га дугови и непријатности натерале да побегне из Венеције у Беч, где је обилазио са својом јевтином виолином крчме последње врсте. У пристојне гостионице нису га пуштали, због његовог одела, које се састојало из дроњака.

Једне ноћи када се, уморан, једва попео на последњи спрат ,где је становао на тавану, самртничко очајање и бесна злоба обузели су његову мрачну душу. Он је ногом одгурнуо своју јадну виолину и ударајући се у прса повикао:

— Ђаволе! Ђаволе! Ако ниси глупа женска измишљотина, ако заиста постојиш, дођи одмах овамо. Јевтино се продаје поносна људска душа, заједно са стваралачким генијем. Пожури. Јер какве ћеш иначе имати користи од обешеног сиромаха?

И ђаво се одмах појавио, као скроман стари нотар.

— Видите, младићу — почео је мирно ђаво. — Дошао сам к вама без икаквог циркуског шума, без икаквих паљених мириса и костима, нити ћу од вас да захтевам признаницу написану крвљу. Оставимо те будалаштине бедној и болесној уобразиљи средњега века. Наш је век — век пристојности, прозе и аритметике. Дакле, шта желите да добијете у замену за вашу душу?

— Новац! Злата! Бескрајно много злата!

— Видите ,ништа није лакше, него затражити новаца од ђавола. То зна свака будала. А шта бисте рекли о слави?

— Ситнице! Слава се може купити за новац!

— Не пријатељу ,ви грешите. Помоћу злата можете да купите само ласкавце. Да говоримо о нечем другом. Например о љубави.

— Доћавола! Па бар љубав купује се лакше него ишта!

— Свака? Ви тако мислите? Залуд, залуд, млади Николо! Ако ви мислите да се свака љубав продаје, онда би цела земаљска кугла већ давно била у потпуној и вечној власти ђавола и ми, његови сарадници, морали би само да је гојимо, без икаквог посла. Хоћете ли да знате зашто је ђаво тако несрећан? Зато што он свим снагама жели да воли, али не може... Не, младићу, ако већ желите да склопите са мном уговор, који ће бити и користан и частан за обе стране, најбоље је је да се зауставимо на овим скромним условима: добро одело ,срећан случај и одлична виолина.

Нотар се сагао, извадио је испод стола стару кутију и опрезно ју је пружио Паганинију.

— Можете да погледате виолину и чак да је испробате. То је бесплатно.

— То није Страдивариус, ускликнуо је са усхићењем Паганини, посматрајући виолину, — то није Амати, ни Гварнеро, а није ни Гваданини. То је идеал виолина, коју човек не може да надмаши. Ви ћете ми дозволити да засвирам на њој

— Молим лепо, рекао је ђаво некако немарно.

Када је Паганини засвирао на њој моћну и пламену импрвизацију, он је сам први пут схватио какав се велики таленат скрива у њему. И рекао је скоро весело

— Господару ,стојим вам на расположењу и захваљујем вам на паметним саветима. Али зашто, реците ми — ако вам то није тешко, — зашто сте се растужили ,као да сте увређени?

— Истину да кажем — рекао је ђаво устајући, — помало ми је жао што сам увидео да сте бескрајно даровитији него што сам претпостављао. Па ипак, реч је реч. Виолина је ваша. Владајте њоме доживотно. Узмите још ову малу кесу злата ,колико за прво време, а сад будите љубазни и потпишите овде. Овако. Добро! Хвала и довиђења, млади господине.

Ђаво није преварио виолинисту. Све је ишло као што је било предвиђено. Ускоро је засијала Паганинијева звезда, засијала је тако сјајно, да још није избледела све до сада. Али сам Николо Паганини постао је најнесрећнији човек на свету. Незадовољене страсти, незасићено частољубље, бесна похлепа за новцем и истовремено најодвратнији ситничарски тврдичлук; завист не само према бившим уметницима, не само према савременицима ,него и према будућим великим виолинистима, отровали су и сагорели његову душу.

Поставши милионарем, он је ипак скупљао на улици хартијице, конопце и друге бачене ствари, а његова дневна храна није износила више од једног талира.

Колико је прекрасних жена, одушевљених његовом натчовечанском уметношћу, долазило к њему, нудећи себе ,своје срце, судбину и крв, али он их је увек одбијао, уверен да оне само траже његово злато.

Колико је истинских пријатеља и поштовалаца одгурнуо грубим речима:

— Ти само тражиш моје паре и желиш да те обасја моја слава.

Заиста он је био јадан, дубоко је патио и није могао да се утеши. Јер ником није веровао. А кад је настао рок његове смрти, и када је дошао к њему стари нотар, Паганини му је мирно рекао:

— Господару, ја сам спреман. Али ћу вам рећи, да нисам у животу имао никакв ерадости.

Стари нотар уморно је одговорио:

— Морам да вам признам, да ни ја нисам имао никакве користи од вас. Обоје смо закључили уговор, који нам није донео користи. Погледајте списак уговора. Тамо нема вашег имена. Њега је неко избрисао. Неко, чије име не смемо да кажемо.

Ујутру је велики Паганини нађен мртав, његово наборано чело било је гордо и сурово, као и за живота. Али на његовим уснама лежао је блажен и срећан осмех. Ђаволља виолина је нестала за увек.

СПОРТ

Ко ће победити у недељу у Новом Саду:

„Југославија“ или „Војводина“?

Ово питање постављају сада сви наши спортисти

Ко ће победити у недељу у Новом Саду: Југославија или Војводина?

Ово питање лебди на уснама без мало свих наших спортиста, а нарочито београдских и новосадских „црвених“. Сви са нестрпљењем ишчекују недељни сусрет, правећи прогнозе повољне час за једне, час за друге.

Заиста, ретко је када која утакмица била обвијена толиком неизвесношћу у погледу крајњег резултата као ова између Југославије и Војводине. Некада је Југославија долазила у Нови Сад као на излет, важећи увек за фаворита. Данас, међутим, ситуација се из основа изменила. Новосадски претставник у лиги, Војводина, није више она стара, мека чета, која је знала и да заигра, и да задовољи, али ипак на крају крајева, због немања рутине, да изгуби... Војводина је сада један сасвим друкчији тим, који је на делу доказао да се с њим мора још те како рачунати као с јаким и борбеним противником. Отуда оволика промена у мишљењу и прогнозама, отуда оволика неизвесност у погледу крајњег победника.

Југославија је тим европске класе. Њен садашњи пласман на горњем делу првенствене табеле јасно сведочи о њеној снази. Више од пола тима су све искусни интернационалци и репрезентативци. Асови као што су Аца Петровић, Перлић, Савић, Ракар и Ловрић чине од Југославије увек једног од аспираната за првака лиге, па и државе.

Против таквог противника Војводина ће имати да истави своју једанаесторицу, међу којом се такође налазе наши репрезентативци: Мајтан, Пожега, Божић, Велкер и Николић, поред осталих нимало слабијих играча: Плаца, Попеска, Шосбергера, Марковића и Мустагрудића.

Ако погледамо сва ова имена, и једну и другу страну, можемо доћи само до једног закључка: биће то борба великих димензија, борба два сасвим равноправна противника, од којих ниједан није фаворит.

А такве борбе, борбе пуне неизвесности, то су у првенству најзанимљивије и најпривлачније утакмице које се не виде сваки дан.

Осмо коло утакмица у Српској лиги

Ово коло биће једно од најзанимљивијих, јер се састају изједначени парови

У недељу се настављају утакмице за првенство Српске лиге. У овом осмом колу парови су мање више изједначени те се с тога ово коло може сматрати за једно од најзанимљивијих у овом такмичењу.

*

У Београду ће се одиграти две утакмице. Пре подне, на игралишту Југославије, састаће се Баск и Земун. Фаворит је Баск. Ако црно-бели ни овог пута не буду у стању да изнесу победу, немају се чему надати ове јесени.

Друга утакмица у престоници биће између Бск-а и сарајевске Славије.

Бск је у повољнијој ситуацији од Сарајлија па се његов тим може надати освајању оба бода. Славија је доскора била врло чврста, али је, изгледа, у последње време доста попустила, тако да се верује у њен пораз, али не без јаког отпора.

*

О утакмици у Новом Саду између Војводине и Југославије може се рећи само то, да ће борба бити врло оштра и једна од најузбудљивијих, јер је и једном и другом тиму стало до победе. Југославија има нешто више искуства, а Војводина плус што ће играти на свом терену. Међутим што се тиче вредности играча оба тима шансе су у том погледу сасвим изједначене.

*

У Скопљу се састају Јединство и Грађански. И овде су противници прилично изједначени. Технички нешто боље Јединство имаће да се добро понесе са жилавим и борбеним домаћим тимом.

*

Суботички Жак игра у Борову с Батом. И један и други тим био је досада без богзна каквих успеха. Жак је нешто искуснији, а Бата опаснији што игра код своје куће Победника је тешко предвидети јер су вредности оба тима мање више подједнаке.

Првенство у провинцији Суботичког потсавеза

Грађански (Ст. Бечеј)-Југословен (Сента) 3:0 (1:0)

Стари Бечеј, 16 новембра. — По времену какво се за игру само пожелети може Грађански је убедљиво поразио јаког противника. Победа је заслужена а дошла је као плод одличне игре кроз цело време.

Већ првих минута се снажно јуришало за водећим голом и то је одмах у почетку чинило игру занимљивом. Тада су противници били још равноправни, али касније Грађански долази све више до превласти у игри, и све више се игра пред голом гостију. Већ у 7 мин. Милованов трећи постиже веома леп гол за домаће. У тим тренуцима ужа одбрана Југословена имала је срећу да отклони неколико критичних ситуација, а нарочито је голману успевало да сачува своју мрежу од већег броја голова.

У наставку су домаћи за класу бољи. Поновио се 7 минут из првог дела игре: Милованов трећи је повисио на 2:0. Гости су принуђени да се дефанзивном игром чувају од катастрофе. Тек који повремени соло-продор њихов узнемирио би сигурну ужу одбрану домаћих. Грађански, пак, игра сигурно, повезано, правећи дивне комбинације и често угрожавајући гол Југословена. Један продор и смишљен потез Милованова трећег донео је резултат од 3:0. До краја су домаћи стално у надмоћи па су чак и издржљивији од на око физички снажнијег противника.

Код гостију су добри били: голман, центар-халф, Тихањи и Шпадијер. Код домаћих добри сви, изнад којих, ипак, били су: Милованов трећи и Црвени.

Судија г. Гергец водио је игру врло објективно.

После овог кола стање на табели има овај изглед:

Оск (Оцаци)	10	5	2	3	24:16	12
Дулцис	10	6	0	4	31:24	12
Грађански	9	5	1	3	22:11	11
Безданско с. у.	10	5	1	4	40:24	11
Југословен	9	4	3	2	26:17	11
Јак (Топола)	10	4	2	4	22:22	10
Апатин	10	3	4	3	18:19	10
Славија	9	3	3	3	13:18	9
Сак (Сента)	10	3	3	4	14:25	9
Јск (Кула)	10	2	2	6	12:29	6
Спорт (Сомбор)	9	2	1	6	10:32	5

М. Ђукић

У пари реда...

Спортске вести са свих страна

Утакмица Баск — Земун за државно првенство одиграће се у недељу пре подне на игралишту Југославије у Београду.

С. к. Цемент (Беочин) тражи фудбалског тренера.

Сомборски Жак је јесењи првак у 1 Б) групи Суботичког потсавеза.

Приход на утакмици Југославија — Мађарска је 299.950 динара; Мађари су од тога добили 70.000 динара.

Г. Петар Јоцић, савезни судија из Београда, изабран је за члана Судиског одбора при Српском лоптачком савезу.

У првом А) разреду Загреба води Илирија.

Г. Мони Карио, савезни судија из Скопља, који је судио лига-утакмицу Војводина — Јединство, водиће у недељу утакмицу Војводина — Југославија у Новом Саду.

Главна

редовна годишња скупштина Пливачког клуба „Галеб“, Нови Сад

Скупштина Пливачког клуба „Галеб“ одржаће се 17 децембра о. г. у просторијама Новосадског лоптачког потсавеза. Почетак је одређен за 9 часова. Уколико не буде присутан довољан број чланова скупштина ће се одржати истога дана у 10 часова, без обзира на број присутних чланова.

Последња седница управе клуба биће у суботу, 2 децембра у Спомен-дому, на коју се позивају сви чланови управе. На овој седници прочитаће се извештаји благајника и техничког референта.

Управа „Галеба“ Нови Сад

—ooo—

СТАЊЕ ЈЕСЕЊЕГ ПРВЕНСТВА ПОДМЛАТКА У НОВОМ САДУ

После недељних резултата, таблица првенства подмлатка у Новом Саду добила је за ову јесен следећи изглед:

Нак	9	6	2	1	20:5	14
Истра	9	5	3	1	17:5	13
Трг. омл.	9	5	2	2	27:6	12
Текстил	9	4	4	1	14:6	12
Славија	9	3	4	2	15:7	10
Војводина	9	4	2	3	13:12	9
Рапид	9	2	3	4	10:11	7
Раднички	9	2	3	4	8:19	5
Нфк	9	2	0	7	4:31	4
Макаби	9	1	0	8	4:30	2

Изврш. бр. 363-1939.

ДРАЖБЕНА ОБЈАВА

Поступајући судски извршитељ у смислу §-а 224 и 225 И. п. овим објављује, да ће се на јавној продаји продати покретнине, које су услед одлуке Среског суда у Кули бр. И. 484-1939 у корист тражиоца извршења фирме Медић и Цанкл из Љубљане заст. по адв. др. Курц Хенриху у Кули а против дужника у Торжи пописане у записнику о пленидби од 31 августа 1939 год. и процењене у вредности од 9650 динара, а које се састоје из предмета: 20 комада трговачке штелаже са фијокама, 1 штедњак велики, 1 шиваћа машина „Вертхајм“, 2 пулта у радњи зелена, 1 стелаж са фијокама за шпецерај, 1 машина за мак, 1 машина за кафу, 12 м. разне фарбе.

По одлуци среског суда у Кули бр. И. 484-1939 одређена јавна продаја ради подмирења главнице од 5180 динара, овој од 3 јуна 1938 припадајућих 8% камате те до сада установљених трошкова у износу од 1622 динара 50 пара одржаће се 25 новембра 1939 у 9 сати пре подне на лицу места у Торжи у радњи дужниковој у улици Пфалцијева бр. 20.

Сва она лица која се желе надметати могу горе наведене ствари разгледати пре дражбе у радњи дужникр Пфалцијева улица бр. 20.

У Кули, 10 новембра 1939.

Жарко Ст. Банатски
судски извршитељ

Мали огласи

ВОЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ
даје Крста Миличић, официр у пензији Нови Сад, Краља Петра II бр. 11.
(2859)

СВУ ЗИМСКУ РОБУ
женски, мушки и дечји веш, чарапе, рукавице и т. д. продајемо јевтиније него до сада.
Уверите се!
ПАФАЈЕТ
Нови Сад, Краља Петра II ул. бр. 2.

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

У Р А Н И Ј А

Данас премијера највећег музичког филма сезоне

Бесмртни валцер

Паул Хербигер, Фридл Чера
Марија Андергаст

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 11 до 17 новембра

Апотека Гросингер Мр. Јована, Краља Петра ул. бр. 30. Телефон 27-40.

Апотека Михелс Мр. Јулија, Краља Петра II 70. Телефон 29-51.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Кнез Милош" Д. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Као филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД. Телефон 169. РУМА Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА: Тел. 40.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Јохана Елфрида, кћи Јохана Сепер, свештеника, и Марије Шилер. — Владимир, син Ивана Кочи, ткача, и Јулијане Киш.

Венчани није било!

Умрли су: Ђура Николић, чинов. суда, стар 51 год.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 17 новембра

ПШЕНИЦА: околина Нови Сад 194—196, горњо-бачка 195—197, лађа-Тиса 196—198, сремска 193—195, славонска 194—196.

РАЖ: бачка 142—144.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 160—165.

ЗОБ: бачка, сремска и славонска 148—150.

КУКУРУЗ: бачки и паритет Инђија 140—142, банатски 137—139.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 290—300, број 2 270—280, број 5 250—260, број 6 230—240, број 7 200—210, број 8 125—135. 0гг и 0г сремско и славонско 285—295, број 2 265—275, број 5 245—255, број 6 225—235, број 7 195—205, број 8 125—135.

МЕКИЊЕ: бачке и сремске 117.50—120, банатске 115—117.50.

ПАСУЉ: бачки и сремски, бели, без врећа 360—370.

МАСТ: у кантама по 25 кг бруто за нето 1600—1625.

ТЕНДЕНЦИЈА: Лабава.

ПРОМЕТ: **средњи.**

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

За редовне ученике новосадских државних школа филијала Видовићеве приватне гимназије отвара посебан течај. корепетиторијума од 15 до 18 часова за спремање из свих предмета и за све разреде. — Још траје уписивање и за приватне ђаке за све разреде по два разреда годишње без обзира на године старости. — Канцеларија: Вилзонов трг бр. 5 — отворена од 9 до 12 и од 15 до 22 часа.

КАМЕРОРКЕСТАР БЕРЛИНСКЕ ФИЛХАРМОНИЈЕ

концертираће дне 18 новембра у Новом Саду
У ВЕЛИКОЈ ДВОРАНИ **ХАБАГА**

ЦЕНЕ МЕСТА:
10.-, 15.-, 25.-, 30.-, 40.- и 50 д.
ПОЧЕТАК ТАЧНО У 8.30 ЧАСОВА УВЕЧЕ

Концерт гђе Бојке Константинове

колоратурног сопрана, примадоне Софиске државне опере

У последње време Нови Сад обилује добрим и лепим концертима, а наши приређивачи труде се да задовоље укус наше музичке публике Један од таквих био је и концерт гђе Бојке Константинове, примадоне Софиске државне опере и сталног госта Београдске опере. У приредби Женског музичког удружења, концерт је, и поред мале посете наше публике, успео врло лепо.

Као увод у солистички концерт наше гошће, хор Женског музичког удружења, под управом свог диригента г. Светолика Пашћана-Којанова, отпевао је „Нефелно либе" од Добри-Христова и „Хоро" од Павела Стефанова.

Гости из братске нам словенске земље Бугарске били су нам увек мили и драги. А још милији су нам уметници ранга гђе Консантинове, јер они нам служе и за духовну везу двају братских народа, а служ енам и као доказ да се уметност код Словена већ одавна налази на високом ступњу. Један од одличних претставника такве уметности несумњиво је и гђа Бојка Константинова. Њен чист, звучан, лепо израђен колоратурни сопран, технички уједначен, са одличним прелазима, освојио је симпатије присутног српског света на концерту. Оно што је нарочито у гласу гђе Константинове, је невероватна висина коју је врло ретко која уметница до данас постигла. И са том висином наша уметница се скоро игра, са таковом лакоћом изводи и најтеже техничке прелазе у највишем регистру гласа, а тон јој је и тамо чист и јасан, да је све то скоро опсенило публику. На томе се заиста мора честитати нашој уметници.

Концерт је и у погледу програма врло лепо одабран, те се с правом може ставити у ред добрих и лепих концерата.

Новосадској публици морамо да ставимо прекор, морамо да јој пребацимо што није у већем броју посетила овај концерт. Из три разлога: 1) што је концерт приредило наше заслужно Женско музичко удружење, заслужно за југословенску вокалну уметност; 2) што је чист приход био намењен потпорном фунду Новинарског удружења, из којег бар донекле треба да се осигурају наши новинари, дакле, они који највише раде за општу ствар, а најнесигурнији су у погледу своје будућности и живота; и 3) што је концертирала једна уметница, која, осим тога што је Бугарка, заслужује и наше симпатије и признање и као уметница. Услед свега тога намећу нам се и многи закључци у вези са нашом публиком. Да је којим случајем концертирала Ерна Сак, позоришна дворана Спомен-дома била би премала да прими све оне који би појурили да је чују. Част Ерни Сак, али у погледу гласовних квалитета наша драга гошћа, гђа Константинова, свакако да стоји високо изнад ње, а у погледу висине гласа, због којега је Ерна Сак и позната, наша уметница не заостаје за њом баш нимало, јер и она има исту висину коју и Ерна Сак.

Али наша музичка публика, уколико јој тај назив — музичка — и припада (част онима који су присуствовали овом концерту, јер то је и била стварно наша музичка публика), које, руку на срце, у већем броју и немамо, нема још довољно критериума. Њој је довољно да засија неко име са биоскопског платна или да се појави нека угашена звезда, која живи само још од успомена на своје некадање успехе, па да онда листом појури на концерт. А и то само из сујете, можда: даме да покажу - изложе своје бисере, лисице, нове тоалете, а господа да се појаве у пратњи својих дама, док све скупа, када би их неко упитао шта су слушали, сумњам да би могли наћи неки бољи одговор. Најзад, за ту публику била би права „уметничка" сензација да се којом „срећом" на концертном подиуму појави и нека Федак Шари (Бог да јој душу прости!) Онда, свакако, не би било ни једног места ни на стајању, а да не говоримо о првим редовима.

Наша драга гошћа, гђа Бојка Константинова, може ипак да буде задовољна, јер онај мали број публике био је стварно број наше праве музичке публике. А ови су јој бурно аплаудирали.

ЂУРА ИГЊАТОВИЋ

РАСПОРЕД ХОРОВА ЗА 19 И 21 НОВЕМБАР

За недељу, 19 о. м., установљен је следећи распоред хорова за појање при Св. Литургији: у Саборној цркви Хор Саборне цркве; у Алмашкој цркви Ратарско црквено певачко друштво; у Успенској цркви Руско-русинско православно црквено певачко друштво „Зарја"; у Николајевској цркви Ана Манојлов, учитељица, са школском децом школе „Светозар Милетић".

За 21 о. м., Архангела Михајла, установље је следећи распоред: у Саборној цркви Женска учитељска школа; у Алмашкој цркви Божидар Тјусић, учитељ, са школом Краља Петра Првог; у Успенској цркви Руско-русинско православно црквено певачко друштво „Зарја"; у Николајевској цркви Ана Манојлов, учитељица, са школом „Светозар Милетић".

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Умро је данас руски пуковник Часлав Хлопицки у 84 години живота. Покојник је у Новом Саду међу сиротим мајкама и децом био познат као „дедушка", јер је 20 година утамо вредно и неуморно у Дечјем обданишту и Дис панзеру. Сахрана у суботу после подне из улице Беле Њиве, бр. 5.

Одржана је седница управног одбора новосадске подружнице друштва „Меркур" у уредским просторијама. Најглавнија тачка дневног реда било је питање разграничења друштва и болесничке благајне „Меркур". Донет је једногласан закључак да се остаје доследно првобитном захтеву о недељивости „Меркура." За 26 новембар сазива се ванредна главна скупштина новосадске подружнице, на коју ће бити позвани сви претседници или изасланици месних јединица из целе Војводине.

Г. ДР. ЈОВАН КЕСЛЕР, специјалиста за болести уста и зуба, ординира сваког дана од 14—16 часова и по споразуму, ординација: Јована Борђевића 2/II.

Месни Међуструковни одбор УРССЈ одржаће у недељу, 19 о. м., у великој дворани „Слободе", у 9 и по часова пре подне збор.

У малој дворани „Хабага" одржао је синоћ стручно предавање г. др. Алберт Шраде о савременој немачкој архитектури.

—ooo—

ПРИПРЕМЕ ЗА ЛОВ У ОКОЛИНИ НОВОГ САДА

Кулпин, 17 новембра. — Овде су учињене припреме за велики сутрашњи лов који ће се одржати у околини Кулпина и Камендина, на имању велепоседника и индустријалца г. Ђоке Дунђерског. У лову ће узети учешћа многе угледне личности из Београда и Новог Сада. Очекује се долазак претседника Краљевске владе г. Цветковића, бана г. др. Радаковића, команданта Армије, генерала г. Петровића, подбана г. Дринчића, претседника Новосадске општине г. др. Петровића и других угледних личности.

Новосадски службеници социјалног осигурања за јединство у савезној организацији

Јуче после подне одржана је ванредна скупштина Месне организације Савеза службеника социјалног осигурања, под претседништвом г. Мише Чаврага, шефа Пријавног одељења Окружног уреда за осигурање радника у Новом Саду. Скупштини су присуствовали чланови у врло великом броју.

За ову скупштину владало је велико интересовање, јер ће се на конгресу Савеза, који ће се одржати 26 о. м., у Суботици, претресати питање да ли ће Савез остати јединствен или ће се цепати на покрајинске.

За делегате одређени су гг. Живко Марјански, Сава Боровац и Марко Бојагић, који су на основу претреса овог важног питања добили директиве да настоје да сачувају јединство Савеза.

Власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник, Стевана Бранковићког 11. — Ротациона штампа: ДАН, штампарско - издавачко предузеће Краља Александра